

Oplegnotitie voor:	Dagelijks bestuur Veiligheidsregio Flevoland
Agendapunt:	7
Vergaderdatum:	11 maart 2026
Onderwerp:	Ontwerp 1 ^e begrotingswijziging 2026 VRF
Behandeling:	Besluitvormend
(Ambtelijk) Portefeuillehouder:	Dhr. D. van Baarle
Portefeuillehouder AB:	Dhr. J.P. Gebben Keuze voor 2e
Auteur:	Rory Moerenhout
Status:	Openbaar
Bijlagen:	1. Aanbiedingsbrief gemeenteraden ontwerp 1 ^e begrotingswijziging 2026 en ontwerp PGB 2027

Voorstel

Het dagelijks bestuur wordt verzocht om:

1. Het ontwerp 1^e begrotingswijziging 2026 aan de gemeenteraden voor te leggen ter zienswijze middels de bijgevoegde aanbiedingsbrief (bijlage 1).

Afgestemd met:	Datum:	Standpunt/advies:
Algemeen Bestuur VRF	3 sept. 2025	Het algemeen bestuur heeft bij het vaststellen van de PGB 2026 aangegeven de nu voorliggende 1 ^e begrotingswijziging te willen indienen. Hiermee is gewacht tot dit moment zodat de gemeenteraden gelijktijdig hun zienswijzen kunnen geven op zowel de 1 ^e begrotingswijziging 2026 als Ontwerp-PGB 2027.

Inleiding

Samenvatting

In de zienswijzen op de Ontwerp-programmabegroting 2026 (september 2025) is door de gemeenteraden van Almere en Urk aangegeven dat zij het niet wenselijk vinden om de kosten voor verplichtend karakter in 2026 te dekken door een toename van de gemeentelijke bijdrage. Hun voorstel is om hiervoor een uitname te doen uit de reserves van VRF (primair de egaliseringsreserve kapitaallasten).

Omdat de andere gemeenteraden in hun zienswijze instemden met de Ontwerp-programmabegroting 2026 en het inzetten van de reserves een majeure ingreep is (ad € 3.8 miljoen), heeft het DB in haar reactiebrief aan de gemeenten voorgesteld om specifiek deze ingreep ter zienswijze aan alle gemeenteraden voor te leggen zodat alle gemeenteraden hun visie op deze dekking van verplichtend karakter kunnen delen.

Daarbij is gekozen om dit proces gelijktijdig uit te voeren met het proces van de Ontwerp-programmabegroting 2027, omdat dezelfde dekking ook voor 2027 in die programmabegroting is verwerkt. Zodoende kunnen de gemeenteraden in één keer hun zienswijze op deze dekking geven voor beide begrotingsjaren. Dit zorgt voor een gestroomlijnder en eenduidiger proces. Dit is de enige wijziging die voorligt in deze ontwerp 1e begrotingswijziging 2026.

Proces PGB 2026

Normaliter vormt de Programmabegroting, samen met de kadernota, het begin van de Planning- en controlcyclus. Voor de cyclus 2026 is in VRF een ander proces doorlopen.

In aanloop naar de Kadernota 2026 zijn door VRF veel en omvangrijke financiële vraagstukken geconstateerd op landelijk en regionaal niveau waardoor het niet mogelijk was om de kadernota ambtelijk voor te bereiden binnen de bestaande beleidsmatige kaders, zoals het dekkingsplan en

het beleidsplan 2025-2028. De financiële omvang van de vraagstukken, maar ook het feit dat (landelijke) besluitvorming t.a.v. financiering in veel gevallen nog onduidelijk was, zorgde voor een complex geheel.

Zoals bekend heeft het AB daarom besloten om de kadernota 2026 te laten vervallen en in plaats daarvan een bestuurlijke stuurgroep opdracht te geven om een analyse te maken van de verschillende financiële vraagstukken. Het AB gaf daarbij mee dat de analyse die elementen moet bevatten die het AB nodig heeft om richting te geven aan VRF voor het opstellen van de programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 die beleidsmatig, operationeel en financieel in evenwicht is.

Bestuurlijke stuurgroep -> Ontwerp-PGB2026

Het proces dat werd begeleid door de bestuurlijke stuurgroep resulteerde in een Ontwerp-programmabegroting 2026 waar het dagelijks bestuur mee instemde. Deze Ontwerp-programmabegroting bevatte een totale bezuiniging in 2026 van € 1.752.500, waaronder € 1.3 miljoen als gevolg van het temporiseren van de implementatie van verplichtend karakter.

Desalniettemin, leidden de ontwikkelingen in de Ontwerp-programmabegroting tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage van totaal € 5.247.989 t.o.v. PGB2025, voornamelijk veroorzaakt door het uitblijven van rijksfinanciering voor verplichtend karakter.

Zienswijzen op Ontwerp-PGB2026

Gemeenten Dronten, Lelystad, Noordoostpolder en Zeewolde stemden in met de voorliggende Ontwerp-programmabegroting 2026. Gemeenten Almere en Urk gaven aan per 2026 de stijging van de gemeentelijke bijdrage als gevolg van verplichtend karakter te willen annuleren en in plaats daarvan het tekort incidenteel te dekken vanuit de egalisatiereserve kapitaallasten. Zeewolde sluit zich aan bij dit voorstel, per kadernota 2027.

Reactie DB en AB op zienswijzen

Het dagelijks bestuur stelde het algemeen bestuur voor om de Ontwerp-programmabegroting 2026 ongewijzigd vast te stellen. Tegelijkertijd stelde zij voor om in maart, tegelijkertijd met de Ontwerp-programmabegroting 2027 een begrotingswijziging in te dienen voor 2026. In deze begrotingswijziging 2026 en Ontwerp-programmabegroting 2027 wordt voorgesteld om in beide jaren de kosten voor het verplichtend karakter te dekken door een uitname uit de egalisatiereserve kapitaallasten. Daarmee wordt de gemeentelijke bijdrage voor 2026 en 2027 beperkt. Het algemeen bestuur volgde het advies van het dagelijks bestuur.

1e begrotingswijziging 2026

Bovenstaande aanloop leidt tot het nu voorliggende voorstel. In de 1e begrotingswijziging 2026 worden de kosten van verplichtend karakter (na temporisering van implementatie) in 2026 ad € 3.858.054 gedekt vanuit de reserves van VRF. De gemeentelijke bijdrage wordt met datzelfde bedrag verlaagd.

Programma-onderdeel	PGB Lasten 2026	PGB Baten 2026	PGB Saldo 2026	1e begr.wijz. Lasten 2026	1e begr.wijz. Baten 2026	1e begr.wijz. Saldo 2026	PGB na wijz. Lasten 2026	PGB na wijz. Baten 2026	PGB na wijz. Saldo 2026
Brandweer	29.655.018	-31.533	29.623.485	0	0	0	29.655.018	-31.533	29.623.485
GHOR	2.180.559	0	2.180.559	0	0	0	2.180.559	0	2.180.559
Bevolkingszorg	701.411	0	701.411	0	0	0	701.411	0	701.411
Crisisbeheersing	1.361.424	0	1.361.424	0	0	0	1.361.424	0	1.361.424
Totaal	33.898.412	-31.533	33.866.879	0	0	0	33.898.412	-31.533	33.866.879
Bijdragen gemeenten	0	-35.095.096	-35.095.096	0	3.858.054	-3.858.054	0	-31.237.042	-31.237.042
Rijksbijdrage (BDuR)	0	-7.705.842	-7.705.842	0	0	0	0	-7.705.842	-7.705.842
Totaal	0	-42.800.938	-42.800.938	0	3.858.054	-3.858.054	0	-38.942.884	-38.942.884
Overhead	9.010.527	0	9.010.527	0	0	0	9.010.527	0	9.010.527
Totaal	9.010.527	0	9.010.527	0	0	0	9.010.527	0	8.144.583
Mutaties reserves	0	-76.468	-76.468	0	-3.858.054	-3.858.054	0	-3.934.522	-3.934.522
Totaal	42.908.939	-42.908.939	0	0	0	0	42.908.939	-42.908.939	0

Meerjarig effect vanaf 2028

De egalisatiereserve kapitaallasten bevat momenteel voldoende middelen om de kapitaallasten tot ongeveer 2040 te kunnen dekken. Het inzetten van de egalisatiereserve kapitaallasten ter incidentele dekking van verplichtend karakter in 2026 en 2027 leidt ertoe dat deze reserve ultimo 2027 leeg is. Dit betekent dat per 2028 een structurele gemeentelijke bijdrage wordt gevraagd om de kapitaallasten vanaf dan te kunnen dekken. Dit wordt verwerkt in de Kadernota 2028.

De uitname van de reserve beïnvloedt ook de liquiditeitspositie van VRF. VRF zal een lening moeten aangaan om de liquiditeit te garanderen. De hoogte hiervan is op dit moment nog niet bekend. De bijhorende rentelasten betekenen evenwel een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Ten slotte willen we niet onvermeld laten dat voor 2028 opnieuw (incidentele of structurele) dekking gevonden dient te worden voor verplichtend karakter, in het geval het Rijk nog geen besluit heeft genomen over rijksfinanciering op dit dossier. Bovengenoemde dekking van verplichtend karakter is immers incidenteel voor 2026 en 2027. Concluderend, wordt door het inzetten van de egalisereserve kapitaallasten de gemeentelijke bijdrage in 2026 en 2027 incidenteel verlaagd, maar het lijkt onontkoombaar om -vanwege eerdergenoemde uitdagingen- in de Kadernota 2028 te vragen om een aanzienlijke verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

Beoogd effect

Opvolging geven aan de ingediende zienswijzen van de gemeenteraden van Almere en Urk op de Ontwerp-PGB2026. De gemeentelijke bijdrage aan VRF incidenteel verlagen voor het jaar 2026.

Argumenten

1.1 Zienswijzen

Het bestuur van VRF geeft gehoor aan de eerder ontvangen zienswijzen van Almere en Urk.

1.2 Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage aan VRF wordt incidenteel verlaagd om zo de druk op de gemeentelijke begrotingen in 2026 (het ravijnjaar) te verminderen.

1.3 Democratische legitimatie

Door deze 1e begrotingswijziging 2026 voor te leggen ter zienswijze, krijgen ook de gemeenteraden die eerder instemden met de Ontwerp-PGB2026 de kans om hun visie te delen op het plan om de kosten van verplichtend karakter incidenteel te dekken vanuit de egalisereserve kapitaallasten.

1.4 stroomlijnen proces

Door de 1^e begrotingswijziging 2026 en de Ontwerp-PGB2027 tezamen aan te bieden ter zienswijze wordt de druk op raadsagenda's beperkt en het proces van twee zienswijzen gelijktijdig doorlopen.

Kanttekeningen/Risico's

1.1 De operationele en juridische risico's van het temporiseren van de implementatie van verplichtend karakter zijn in een apart voorstel omschreven. Het AB heeft op 26 maart met dit voorstel ingestemd.

1.2 De egalisereserve kapitaallasten bevat voldoende middelen om de kapitaallasten tot ongeveer 2040 te kunnen dekken. Het inzetten van de egalisereserve kapitaallasten ter incidentele dekking van verplichtend karakter in 2026 en 2027 leidt ertoe dat deze reserve ultimo 2027 leeg is. Dit betekent dat per 2028 een structurele gemeentelijke bijdrage wordt gevraagd om de kapitaallasten vanaf dan te kunnen dekken. Dit wordt opgenomen in de kadernota 2028. Ook beïnvloedt de uitname de liquiditeitspositie van VRF. VRF zal een lening moeten aangaan om de liquiditeit te garanderen. Voor de bijhorende rentelasten wordt een gemeentelijke bijdrage gevraagd.

Consequenties (Financieel, Personeel, Juridisch, Informatievoorziening)

De gemeentelijke bijdrage in 2026 wordt verlaagd met € 3.858.054, evenals de reserves. Het effect op de gemeentelijke bijdrage is als volgt:

2026	maatwerk	o.b.v. oude verdeelsleutel	o.b.v. nieuwe verdeelsleutel	totaal	PGB 2026	Vershil
Almere	523.836	-	14.695.603	15.219.439	17.124.463	1.905.024
Dronten	215.942	345.307	2.529.429	3.090.677	3.492.398	401.721
Lelystad	526.977	-	5.338.983	5.865.960	6.558.064	692.104
NOP	257.974	500.096	2.880.258	3.638.328	4.104.256	465.928
Urk	101.159	162.781	978.765	1.242.705	1.397.760	155.055
Zeewolde	449.413	226.719	1.503.803	2.179.934	2.418.156	238.222
totaal	2.075.301	1.234.902	27.926.839	31.237.042	35.095.097	3.858.054

Vervolg (Proces en Uitvoering)

- De gemeenteraden hebben 12 weken om hun zienswijze te delen.
- Op 17 juni a.s. worden de zienswijzen behandeld in het dagelijks bestuur en formuleert het dagelijks bestuur haar reactie op de zienswijzen.
- De 1^e begrotingswijziging 2026 wordt op 2 juli, met inachtneming van de zienswijzen en de reactie van het dagelijks bestuur, ter vaststelling aangeboden aan het algemeen bestuur.

Communicatie (Intern, Extern)

Zie bijlage 1.